

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-08-01/2013
P/13/018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/018 – Przygotowanie wybranych gmin do wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	Janusz Zawirski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87219 z dnia 27 czerwca 2013 r. Władysław Radgowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87222 z dnia 1 lipca 2013 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka w której przeprowadzono kontrolę	Urząd Miasta Bielsk Podlaski, 17-100 Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Eugeniusz Berezowiec, Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski (zwany dalej „Burmistrzem”). [Dowód: akta kontroli str. 5]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, przygotowanie Miasta Bielsk Podlaski do wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi².

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na pozytywną ocenę NIK zasługuje: prawidłowe przygotowanie Urzędu Miasta pod względem organizacyjnym i formalnoprawnym do wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, rzetelne przeprowadzenie kampanii informacyjnej wśród mieszkańców Miasta na temat ich praw i obowiązków dotyczących gospodarowania odpadami oraz zastosowanie trybu przetargu nieograniczonego w celu wyłonienia podmiotu odbierającego odpady komunalne.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na niepodjęciu przez Radę Miasta Bielsk Podlaski uchwały w sprawie warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, co było sprzeczne z przepisami art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³ w związku z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw⁴.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

² Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm., ustawa zwana dalej „u.c.p.g.” (w brzmieniu obowiązującym od 6 marca 2013 r.).

⁴ Dz. U. Nr 152, poz. 897. Ustawa zwana dalej „ustawą o zmianie u.p.c.g.”

III. Opis stanu faktycznego

1. Organizacja pracy w Urzędzie związanej z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym wywiązywania się z obowiązku przeprowadzenia kampanii informacyjnej na temat praw i obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie odbierania odpadów

Opis stanu faktycznego

1.1. Urząd pod względem organizacyjnym był właściwie przygotowany do wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z zapisami § 17 ust. 1 pkt 17 regulaminu organizacyjnego Urzędu⁵, realizację tych zadań przypisano Referatowi Gospodarki Komunalnej, Handlu i Rolnictwa (zwanemu dalej „Referatem”). Czterem pracownikom Referatu, zajmujących się bezpośrednio gospodarką odpadami (wraz z jego kierownikiem) przypisano w zakresie czynności realizację tych zadań. Wszyscy pracownicy posiadają wyższe wykształcenie⁶ oraz ukończone kursy z zakresu funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami (łącznie 13 kursów ukończonych w 2012 r. i w I półroczu 2013 r.).

[Dowód: akta kontroli, str. 6-15 i 16-20]

1.2. Miasto prawidłowo zrealizowało działania informacyjne i edukacyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 8 i 9 u.p.c.g. Polegały one w szczególności na:

- dostarczeniu do każdego gospodarstwa domowego (w I kw. 2013 r.) broszury zawierającej szczegółowe informacje o wprowadzanym nowym systemie gospodarki odpadami komunalnymi (w tym o selektywnej zbiórce odpadów oraz o sposobie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych) wraz z kompletem uchwał Rady Miasta w tej sprawie. Ponadto w czerwcu 2013 r. rozdano mieszkańcom około 10.000 ulotek informacyjno-edukacyjnych, w których podano m.in.: zasady selektywnej zbiórki różnego rodzaju odpadów, dni i godziny otwarcia dwóch punktów selektywnej zbiórki odpadów w Bielsku Podlaskim (przy ul. Studziwodzkiej 37 i ul. Wschodniej 25) oraz dane o dwóch firmach odpowiedzialnych za wywóz odpadów oraz wyszczególniono odpady nienadające się do segregacji,
- udostępnieniu, na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicy ogłoszeń, informacji określonych w art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. a-e u.c.p.g. dotyczących: 1) szczegółowych danych o dwóch podmiotach odbierających odpady od właścicieli nieruchomości (Przedsiębiorstwo „A” z Białegostoku i Przedsiębiorstwo „K” z Bielska Podlaskiego), 2) miejsca zagospodarowania odpadów z terenu miasta (Zakład Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce), 3) osiągniętym przez Miasto w 2012 r. poziomie recyklingu (4,5% – przy wymaganym poziomie min. 10%) i poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (64,9% – przy wymaganym poziomie do 75%), 4) miejsc zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych). [Dowód: akta kontroli, str. 6-15 i 21-50]

1.3. W Urzędzie, przystępując do przygotowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, dokonano analizy stanu gospodarki odpadami w części dotyczącej art. 3 ust. 2 pkt 10 lit. b, c, d, f i g u.c.p.g. I tak ustalono:

- ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2012 r. przez mieszkańców Bielska Podlaskiego (7.700 Mg odpadów zmieszanych, 42 Mg papieru i tektury, 108,4 Mg tworzyw sztucznych),
- potrzeby inwestycyjne dotyczące budowy – w ramach Związku Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej – instalacji unieszkodliwiania odpadów komunalnych w miejscowości Augustowo (gmina Bielsk Podlaski),
- liczbę mieszkańców (26.952) oraz ilość zmieszanych w 2012 r. odpadów komunalnych (7,7 tys. Mg) i odpadów zielonych (12,5 Mg),
- koszty poniesione w związku z odbieraniem odpadów (3.231 tys. zł) oraz odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem (0 zł).

⁵ Nadanego zarządzeniem Burmistrza z dnia 25 lutego 2013 r.

⁶ W tym jeden z ochrony środowiska i jeden z rolnictwa.

Po dokonaniu analizy i przedstawieniu jej ustaleń Burmistrzowi Miasta, nie sformułowano żadnych wniosków w zakresie gospodarowania odpadami.

Przed ustaleniem przez Radę Miasta stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie przeprowadzono analizy ich wysokości w odniesieniu do opłat uiszczanych przez właścicieli nieruchomości na rzecz dotychczasowych odbiorców odpadów, ponieważ – jak wyjaśnił kierownik Referatu – „do 30 czerwca 2013 r. każdy podmiot odbierający odpady ustalał różne stawki za odbiór jednego pojemnika odpadów, natomiast aktualnie opłata naliczana jest od osoby. Ponadto poprzedni system nie obejmował wszystkich mieszkańców wytwarzających odpady i tym samym uzyskane dane byłyby zaniżone i niezgodne ze stanem faktycznym”.

Podstawę do określenia wysokości nowych stawek opłat stanowiły: koszty odebrania i składowania 1m³ odpadów komunalnych przez Przedsiębiorstwo „K” z Bielska Podlaskiego w I połowie 2013 r., liczba mieszkańców oraz statystyczna wielkość wytwarzanych odpadów przez jednego mieszkańca, koszty administracyjnej obsługi systemu i koszty utworzenia dwóch punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych („PSZOK”).

[Dowód: akta kontroli, str. 6-15 i 51-52 oraz 67-68]

1.4. W Urzędzie, od lutego 2013 r., funkcjonuje program informatyczny pn. „FISKUS” wspomagający zarządzanie nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi⁷. Program ten pozwala m.in. na: ewidencjonowanie składanych przez właściciela nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, automatyczne sporządzanie sprawozdań rocznych z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami oraz gromadzenie danych z kwartalnych sprawozdań przedkładanych przez podmioty odbierające odpady komunalne. Ponadto w Urzędzie korzystano od 2006 r. z programu informatycznego „GOMIG”, w którym prowadzona jest m. in. ewidencja umów zawartych z podmiotami odbierającymi odpady komunalne.

Zgodnie z przepisami:

- art. 3 ust. 3 pkt 3 u.c.p.g., w Urzędzie prowadzono informatyczną ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z tej ustawy,
- art. 9n ust. 1 u.c.p.g., podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości sporządzały kwartalne sprawozdania przekazywane burmistrzowi miasta, które zawierały dane wymagane w art. 9n ust. 3 ww. ustawy,
- art. 9q ust. 1 u.c.p.g., Burmistrz sporządzał roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. [Dowód: akta kontroli, str. 6-15 i 53-64]

1.5. Na przygotowanie nowego systemu odbioru odpadów komunalnych, Miasto wydatkowało:

- w 2012 r. kwotę 848 zł na opłacenie kosztów dwóch szkoleń pracowników z zakresu gospodarki odpadami,
- w I połowie 2013 r. 77.581 zł, z tego 56.125 zł na wynagrodzenia pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, 2.264 zł na szkolenia 5 pracowników z ww. zakresu, 1.840 zł na działania informacyjne i edukacyjne oraz 17.352 zł na pozostałe wydatki (głównie na zakup materiałów biurowych oraz oprogramowania i sprzętu informatycznego). [Dowód: akta kontroli, str. 6-15 i 65-66 oraz 215]

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że przy dokonywaniu analizy stanu gospodarki odpadami za 2012 r. nie uwzględniono danych, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt. 10 lit. „a” i „e” u.p.c.g., tj. możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania oraz liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na wywóz nieczystości ciekłych lub nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Nieuwzględnienie powyższych danych nie miało wpływu na prawidłowość funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Kierownik Referatu Bogdan Sokołowski wyjaśnił, że nie dokonanie pełnej analizy stanu gospodarki odpadami wynikało z braku danych w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych

⁷ Dostarczony przez Centrum Informatyki ZETO w Białymstoku za kwotę 1.353 zł.

przeznaczonych do składowania oraz liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 u.c.p.g. [Dowód: akta kontroli, str. 6-15 i 67-68]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie podejmowane przez Pana Burmistrza działania w zakresie organizacji wprowadzania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Organizacja odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w tym uchwalania prawa lokalnego dotyczącego organizacji gospodarowania odpadami

Opis stanu faktycznego

2.1. Rada Miasta Bielsk Podlaski zgodnie z przepisami:

- 1) art. 4 ust. 1 i ust. 3 u.p.c.g., w dniu 18 grudnia 2012 r. uchwaliła regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, po uzyskaniu (7 września 2012 r.) pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku Podlaskim. Rada Miasta dostosowała regulamin do wymagań wojewódzkiego planu gospodarki odpadami⁸. W regulaminie zawarto wszystkie zasady dotyczące utrzymania czystości i porządku w gminie, określone w art. 4 ust. 2 pkt 1-8 cytowanej ustawy;
- 2) art. 6 k ust. 1 pkt 1 i 2 u.c.p.g., uchwałą z 18 grudnia 2012 r. dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustaliła wysokości tej opłaty (22 zł miesięcznie od każdego mieszkańca za odpady niesegregowane i 10 zł – za odpady segregowane, bez jakichkolwiek ulg). Zgodnie z art. 6k ust. 2 pkt 1-4 powołanej ustawy, Rada Miasta, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wzięła pod uwagę: a) liczbę mieszkańców zamieszkałych na terenie Miasta (24.000 osób), b) ilość wytwarzanych na terenie Miasta odpadów komunalnych (0,35 Mg rocznie przez jednego mieszkańca – łącznie 8.400 Mg), c) koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2 (4.322,6 tys. zł rocznie) oraz fakt, iż na terenie Miasta nie występują przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie lub sezonowo.
W Urzędzie nie ustalono jakie składniki kosztów funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi spowodowałyby wzrost lub spadek stawek opłat od 1 lipca 2013 r., ponieważ – jak wyjaśnił kierownik Referatu – „do 30 czerwca 2013 r. każdy podmiot odbierający odpady ustalał różne stawki za odbiór jednego pojemnika odpadów, natomiast aktualnie opłata naliczana jest od osoby. Ponadto poprzedni system nie obejmował wszystkich mieszkańców wytwarzających odpady i tym samym uzyskane dane byłyby zaniżone i niezgodne ze stanem faktycznym”;
- 3) art. 6l ust. 1 u.c.p.g., w drodze uchwały z 18 grudnia 2012 r. określiła wymogi w zakresie terminu (do 15 dnia każdego miesiąca), częstotliwości (co miesiąc) i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (przelewem lub w kasie Urzędu);
- 4) art. 6n ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., w drodze uchwały (z 18 grudnia 2012 r.) określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, w której m.in. zawarto wymagane informacje dotyczące: objaśnienia sposobu jej wypełnienia, pouczenia, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego oraz informację o terminach i miejscu składania deklaracji. Uchwała weszła w życie z dniem 21 stycznia 2013 r., tj. przed upływem terminu wynikającego z art. 10 ust. 2 ustawy o zmianie u.p.c.g. Deklarację można było pozyskać przez internet lub osobiście w siedzibie Urzędu;
- 5) art. 6r ust. 3 u.c.p.g., uchwaliła 27 listopada 2012 r. szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów. W uchwale określono wymagane dane, tj. rodzaje i ilość odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości, częstotliwość ich odbioru oraz sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania tych odpadów.

Uchwały wyszczególnione w podpunktach 1-2 oraz 3-5 weszły w życie z dniem 1 lipca 2013 r., tj. w terminie wynikającym z art. 10 ust. 2 ustawy o zmianie u.p.c.g.

[Dowód: akta kontroli, str.68, 69-81 i 213-214]

⁸ Wojewódzki plan gospodarki odpadami został uchwalony 21 czerwca 2012 r.

Wszystkie uchwały zostały przekazane (jedna – 27 listopada oraz cztery – 18 grudnia 2013 r.) do organu nadzoru, tj. Wojewodzie Podlaskiemu, który nie stwierdził ich niezgodności z obowiązującym prawem. Uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego (5 grudnia 2012 r. pod poz. 3766 i 7 stycznia 2013 r. pod poz.: 97, 98, 99, i 100). Nie przekazano natomiast do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku (dalej „RIO”) trzech uchwał Rady Miasta z 18 grudnia 2012 r., dotyczących: 1) wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, 2) terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, 3) określenia wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.

Zastępca Burmistrza Walentyna Szymczuk wyjaśniła, że „*uchwał tych nie wysyłaliśmy do RIO, ponieważ w dniu 12 grudnia 2012 r. RIO w Białymstoku poinformowała Urząd, że zgodnie z pismem z 6 grudnia 2012 r. Ministra Administracji i Cyfryzacji, uchwały rad gmin podjęte na postawie u.c.p.g. należy przekazywać do nadzoru wojewodzie, a nie RIO jak to wynikało z uchwały Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 27 września 2012 r.*”

[Dowód: akta kontroli, str. 70-81, 82-84, 85-89 i 216]

2.2. Zgodnie z § 2 ust. 3 uchwały Rady Miasta Bielsk Podlaski z 18 grudnia 2012 r. termin składania, przez właścicieli nieruchomości, deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyznaczono do 29 marca 2013 r. Do dnia zakończenia kontroli NIK terminu tego nie przedłużano. Z prowadzonej ewidencji deklaracji (w systemie informatycznym FISKUS) wynika, że spośród 3.754 właścicieli nieruchomości z terenu Miasta, 2.890 (76,9%) złożyło deklaracje w wyznaczonym terminie, 574 (15,3%) dokonało tego w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2013 r., a 97 osób w dniach od 1 do 15 lipca 2013 r. Pozostałe 193 osoby nie złożyły deklaracji. Do 290 osób, które nie złożyły deklaracji do 30 czerwca 2013 r. wysłano (za zwrotnym poświadczeniem odbioru) wezwania podpisane przez zastępcę Burmistrza lub kierownika Referatu, wzywające do złożenia deklaracji w terminie 7 dni od daty otrzymania tych wezwań.

[Dowód: akta kontroli, str. 70-81 oraz 90 oraz 189-190 i 216]

2.3. W regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bielsk Podlaski określono rodzaj wszystkich odpadów komunalnych podlegających segregowaniu. Ustalenia te przekazano mieszkańcom Miasta poprzez internet i ulotki. Ponadto wszyscy właściciele nieruchomości otrzymali pakiet informacji o nowym systemie gospodarowania odpadami, w tym o sposobie ich segregacji⁹.

[Dowód: akta kontroli, str. 35-49 i 70-81]

2.4. Przeprowadzone przez NIK badania ankietowe na próbie 10 mieszkańców Bielska Podlaskiego, dotyczące ich stopnia satysfakcji z przygotowania Miasta do wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykazały m.in., że:

- dziewięciu (z 10) ankietowanych uznało, że informacja o zmianie sposobu odbioru odpadów komunalnych była wystarczająca, zaś jeden był odwrotnego zdania,
- ośmiu ankietowanych stwierdziło, że ma wiedzę o obowiązkach ciążących na mieszkańcach w związku z przejęciem gospodarki odpadami komunalnymi przez Miasto. Odpowiedź „nie” zaznaczyło dwóch ankietowanych,
- wszyscy ankietowani stwierdzili, że znają sposób selekcionowania odpadów, a 9 osób potwierdziło, że posiada informację o punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- ośmiu ankietowanych posiada informacje o podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, a siedmiu – o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z gospodarstw domowych,
- wszystkie osoby znają stawki opłat za odpady komunalne zbierane selektywnie lub nieselektywnie,
- ośmiu ankietowanych było zadowolonych z jakości obsługi w Urzędzie w zakresie nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a dwóch było niezadowolonych z obsługi.

[Dowód: akta kontroli, str. 193-212]

⁹ Odpady podlegające segregowaniu to: 1) tworzywa sztuczne, opakowania metalowe i wielomateriałowe (worek lub pojemnik żółty), 2) makulatura i tekstylia (worek lub pojemnik niebieski), 3) szkło białe i kolorowe (pojemnik lub worek zielony), 4) odpady zielone (worek bezbarwny), 5) popiół, żużel i piach (worek szary). Wyszczególniono także odpady nie podlegające segregowaniu i miejsca ich gromadzenia (dwa PSZOK lub pojemniki i worki odpadów zmieszanych).

2.5. Kontrolerowi przedstawiono materiały z których wynika, że w dniach 8-9 lipca 2013 r. kierownik Referatu oraz podinspektor zajmujący się gospodarką odpadami komunalnymi, przeprowadzili kontrolę funkcjonowania nowego systemu gospodarowania tymi odpadami. Kontrola wykazała m.in., że:

- we wszystkich 15 skontrolowanych śmietnikach osiedlowych odpady komunalne były odbierane na bieżąco i tym samym nie stwierdzono zalegania odpadów obok pojemników i kontenerów. W pięciu (z 15) śmietnikach brakowało trzech pojemników na szkło i trzech pojemników na makulaturę,
- w 30 skontrolowanych posesjach na terenie zabudowy jednorodzinnej wszyscy właściciele nieruchomości otrzymali komplety worków na odpady komunalne oraz harmonogram ich odbioru i ulotki dotyczące prawidłowego prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów. Na posesjach tych nie stwierdzono zalegania nieodebranych odpadów komunalnych,
- dwa punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych funkcjonowały prawidłowo.

[Dowód: akta kontroli, str. 191-192]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieuchwaleniu przez Radę Miasta warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, co było sprzeczne z przepisami art. 6n ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. w związku z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o zmianie u.p.c.g. Burmistrz Bielska Podlaskiego nie przedłożył Radzie do uchwalenia projektu uchwały w tej sprawie.

[Dowód: akta kontroli, str. 74]

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰, do zadań burmistrza należy przygotowywanie projektów uchwał. Zastępca Burmistrza Walentyna Szymczuk wyjaśniła, że „z uwagi na bardzo duży zakres pilnych zadań do wykonania związanych z wprowadzaniem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, dotychczas nie zdążyliśmy sporządzić projektu tej uchwały. Jednocześnie nadmieniam, że z naszego rozeznania wynika, że niewiele osób z terenu naszego miasta skorzysta z możliwości przesyłania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Niemniej jednak, działania te zostaną podjęte i zakończone do końca III kwartału 2013 r.”

[Dowód: akta kontroli, str. 216]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba kontroli zwraca uwagę, że w stosunku do 193 właścicieli nieruchomości, którzy do 15 lipca 2013 r. nie złożyli deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, Pan Burmistrz nie wszczął postępowania w celu wydania decyzji określającej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6o u.p.c.g.

[Dowód: akta kontroli, str. 80]

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że było to spowodowane oczekiwaniem na dobrowolne złożenie tych deklaracji.

[Dowód: akta kontroli, str. 216]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działania Pana Burmistrza w zakresie organizacji odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz rzetelne przygotowanie projektów uchwał dotyczących organizacji gospodarowania tymi odpadami.

3. Wybór podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości

Opis stanu
faktycznego

Stosownie do przepisu art. 6d ust. 1 i art. 6 g u.c.p.g., Miasto Bielsk Podlaski 10 kwietnia 2013 r. ogłosiło przetarg nieograniczony o wartości powyżej kwoty 200.000 euro, którego przedmiotem było „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Miasta Bielsk Podlaski”. Do przetargu przystąpiły dwa podmioty oraz Konsorcjum złożone z dwóch firm (jednym z podmiotów była spółka komunalna). Podstawą wyboru najkorzystniejszej oferty była cena. Na etapie postępowania żadna z ofert nie została odrzucona. Od rozstrzygnięcia przetargu nie były składane odwołania. Postępowanie

¹⁰ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

prowadzone było na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹. [Dowód: akta kontroli str. 91-159]

W dniu 25 czerwca 2013 r. Miasto Bielski Podlaski zawarło, z wyłonionym w przetargu Konsorcjum¹², umowę na warunkach określonych w ofercie i w SIWZ, w której zabezpieczono interesy Miasta. Wykonawca został zobowiązany do:

- zapłaty kary umownej w wysokości 100 tys. zł netto, w każdym przypadku dotyczącym nie wykonania usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych lub naruszenia harmonogramu odbierania odpadów oraz uzasadnionej reklamacji,
- zapłaty kary umownej na rzecz Miasta w wysokości 10% wynagrodzenia brutto z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po jego stronie,
- wniesienia zabezpieczenia w wysokości 5% ceny brutto w formie ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania umowy. [Dowód: akta kontroli str. 160-170]

Według wyjaśnień Zastępcy Burmistrza Walentyny Szymczuk, Miasto nie miało problemów i trudności z zorganizowaniem opisanego wyżej przetargu nieograniczonego.

[Dowód: akta kontroli str. 171-172]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prawidłowość zastosowania trybu przetargu nieograniczonego w celu wyłonienia podmiotu odbierającego odpady komunalne.

4. Prowadzenie ewidencji skarg kierowanych do Burmistrza Miasta w zakresie spraw dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie prowadzona była ewidencja skarg i wniosków zgodnie z przepisem art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania administracyjnego¹³. Dane odnotowywane w centralnym rejestrze pozwalały na ustalenie przebiegu i terminów załatwiania skarg. W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. zaewidencjonowano 13 skarg; żadna z nich nie dotyczyła spraw gospodarowania odpadami komunalnymi. [Dowód: akta kontroli str. 173-188]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prowadzenie ewidencji skarg i wniosków.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o przygotowanie i przekazanie Radzie Miasta Bielska Podlaskiego projektu uchwały w sprawie warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, stosownie do przepisu art. 6n ust. 1 pkt 2 u.p.c.g. w celu jej uchwalenia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku.

¹¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹² Podmiot wchodzące w skład Konsorcjum posiadają wpis do rejestru działalności regulowanej.

¹³ Dz. U. z 2013 r. poz. 267.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 82. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 6 sierpnia 2013 r.

Kontroler
Janusz Zawirski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis